

Jubileusz pracy naukowej Profesora Eugeniusza Kowalewskiego

W lutym 2019 roku środowisko akademickie i ubezpieczeniowe świętowało Jubileusz 45 lat pracy naukowej oraz 70. rocznicą urodzin prof. zw. dr. hab. Eugeniusza Kowalewskiego, Kierownika Katedry Prawa Ubezpieczeniowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Z tej okazji grono współpracowników i przyjaciół Profesora zorganizowało ogólnopolską konferencję naukową, a dla Jubilata przygotowało Księgę Jubileuszową.

Uroczysta konferencja z tej okazji odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu w dniu 22 lutego 2019 roku. Konferencja, podobnie jak Księga Jubileuszowa, nosiła tytuł: *O dobre prawo dla ubezpieczeń*. W ten sposób zostały wyeksponowane szczególne zasługi Profesora Kowalewskiego dla tworzenia i doskonalenia polskiej legislacji ubezpieczeniowej, która tak wiele zawdzięcza Jego żarliwości i zaangażowaniu. Można powiedzieć, że troska o „dobre prawo” była jednym z głównych motywów działalności naukowej Profesora.

Przedmiotem obrad Konferencji uczyniono aktualne i ważne dla teorii i praktyki problemy prawne dystrybucji ubezpieczeń w świetle ustawy z 2017 roku. Konferencję zorganizowały wspólnie trzy ośrodki akademickie: Katedra Prawa Ubezpieczeniowego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katedra Prawa Cywilnego Uniwersytetu Gdańskiego oraz Zakład Prawa Cywilnego Uniwersytetu Rzeszowskiego. W interesującej i rzeczowej, a niekiedy emocjonującej dyskusji uczestniczyli niemal wszyscy przedstawiciele nauki prawa ubezpieczeniowego w Polsce, wybitni cywiliści z wielu ośrodków naukowych, a także reprezentanci podmiotów sektora ubezpieczeń, a więc samorządu ubezpieczeniowego, ubezpieczycieli, brokerów oraz mediów. Ponadto na ręce Jubilata wpłynęło wiele listów z życzeniami i gratulacjami, w tym list od Minister Finansów.

W trakcie obrad Profesorowi wręczono Księgę Jubileuszową zatytułowaną *O dobre prawo dla ubezpieczeń*, pod redakcją Ewy Bagińskiej, Władysława W. Mogińskiego i Moniki Wałachowskiej. Księgę w bardzo atrakcyjnej szacie graficznej wydało Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora” [Toruń 2019, ss. 774]. Recenzentem wydawniczym Księgi była prof. dr hab. Bernadetta Fuchs (Uniwersytet Śląski).

Na treść Księgi składają się kontrybucje naukowe 49 Autorów, reprezentujących naukę prawa cywilnego i ubezpieczeniowego, a także wybitnych praktyków. Przedmiotem rozpraw są w szczególności zagadnienia prawa ubezpieczeniowego, prawa odszkodowawczego, ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej i prawa kolizyjnego, a także wybrane problemy polskiego rynku ubezpieczeniowego. Z uwagi na grono Autorów oraz wysoki poziom naukowy zamieszczonych prac można uznać Księgę Jubileuszową Profesora Eugeniusza Kowalewskiego za znaczące dzieło w polskim piśmiennictwie prawnoubezpieczeniowym.

Jesteśmy przekonani, że warto przybliżyć Czytelnikom sylwetkę naukową oraz osiągnięcia Profesora Eugeniusza Kowalewskiego, albowiem w ostatnich dekadach odegrał On kluczową rolę w rozwoju nauki prawa ubezpieczeniowego w Polsce, a także wywarł przemożny wpływ na kształt

legislacji ubezpieczeniowej w najtrudniejszym okresie zmian systemowych. Przez szereg lat Profesor Kowalewski był jedynym w Polsce aktywnym profesorem specjalizującym się w nauce prawa ubezpieczeń gospodarczych. Zapewne wszyscy przedstawiciele rosnącego grona pracowników nauki w tej dziedzinie coś Mu zawdzięczają, czemu dali wyraz liczną obecnością podczas toruńskich uroczystości.

Eugeniusz Kowalewski w 1972 roku ukończył z wyróżnieniem studia prawnicze na UMK w Toruniu. Bezpośrednio po studiach rozpoczął karierę naukową jako asystent w Instytucie Prawa Cywilnego, przekształconym później w Katedrę Prawa Cywilnego i Międzynarodowego Obrotu Gospodarczego. W 1978 roku na Wydziale Prawa i Administracji UMK obronił pracę doktorską pt. *Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej – funkcje i przemiany*, której promotorem był prof. Jan Łopuski, a recenzentami prof. Witold Warkało i prof. Józef Górski. Rozprawa uzyskała wyróżnienie w konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace doktorskie i habilitacyjne, a po jej opublikowaniu – Nagrodę Indywidualną III stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych (w 1979 roku). Stopień doktora habilitowanego **Eugeniusz Kowalewski** uzyskał w 1992 roku na podstawie monografii pt. *Prawo ubezpieczeń gospodarczych – ewolucja i kierunki przemian*, której recenzentami byli prof. Jan Łopuski, prof. Władysław Górski oraz prof. Andrzej Wąsiewicz. W 1995 roku praca ta uzyskała III nagrodę w konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace doktorskie i habilitacyjne. Dnia 18 kwietnia 2005 roku, na mocy postanowienia Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, Eugeniusz Kowalewski uzyskał tytuł naukowy profesora nauk prawnych.

Od 2003 roku Profesor Eugeniusz Kowalewski kierował Zakładem Prawa Ubezpieczeniowego, w ramach Katedry Prawa Cywilnego i Międzynarodowego Obrotu Gospodarczego UMK, który z dniem 1 października 2012 roku został przekształcony w Katedrę Prawa Ubezpieczeniowego UMK. Funkcję Kierownika tej Katedry Profesor piastuje do dziś.

Dorobek i dokonania naukowe Jubilata są imponujące. Profesor Kowalewski wniósł ogromne zasługi dla rozwoju prawa i praktyki ubezpieczeniowej, jako wybitny znawca prawa cywilnego i niekwestionowany autorytet w sferze prawa ubezpieczeń gospodarczych. Jako kontynuator dzieła tak znamienitych Profesorów, jak Witold Warkało, czy Jan Łopuski, rozwinął twórczo zwłaszcza cywilne prawo ubezpieczeniowe. Jest autorem ponad 200 publikacji naukowych, kilku bardzo oryginalnych podręczników, licznych opinii i glos. Koronną dziedziną badawczą Profesora jest prawo ubezpieczeń gospodarczych, a także ewolucja prawa odszkodowawczego, głównie pod wpływem dynamicznie rozwijających się ubezpieczeń. Dzięki swej działalności badawczej i dydaktycznej Profesor Eugeniusz Kowalewski stworzył i wypromował toruński ośrodek badań nad prawem ubezpieczeniowym, rozpoznawany w Polsce między innymi za sprawą organizowanych tu z Jego inicjatywy konferencji naukowych. Toruńska „szkoła prawa ubezpieczeniowego” współpracuje z wieloma ośrodkami, między innymi z wiedeńskim Europejskim Centrum Prawa Deliktowego i Ubezpieczeniowego. Znana jest wielka życzliwość Profesora wobec studentów oraz chęć niesienia pomocy młodym adeptom nauki. Profesor wypromował 13 doktorów, był też recenzentem w wielu przewodach doktorskich i habilitacyjnych.

Takie cechy Profesora, jak intuicja, roztropność i wyobraźnia, oprócz wiedzy i pracowitości pozwoliły Mu na tworzenie nowoczesnych rozwiązań prawnych. Należy przede wszystkim wskazać na opracowanie ram normatywnych dla tworzącego się w 1990 roku rynku ubezpieczeń. Największym osiągnięciem Profesora była koncepcja pakietu ustaw ubezpieczeniowych z 2003 roku, bez której polskie ubezpieczenia wyglądałoby dzisiaj pewnie inaczej. Podziw i uznanie budziło zawsze

olbrzymie zaangażowanie Profesora w tworzenie aktów normatywnych dla ubezpieczeń, między innymi ustaw o ubezpieczeniach kredytów eksportowych, o pośrednictwie ubezpieczeniowym czy ubezpieczeniach obowiązkowych.

Zasługi Profesora dla praktyki ubezpieczeniowej były oparte na umiejętnym wiązaniu teorii z praktyką. Profesor Kowalewski z powodzeniem łączył pracę naukową z działalnością ekspercką dla wielu instytucji, w tym dla Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych (KNUiFE), Sądu Polubownego przy Rzeczniku Ubezpieczonych, Sejmu RP, Ministerstwa Finansów, Polskiej Izby Ubezpieczeń, zakładów ubezpieczeń oraz firm brokerskich, za co był wielokrotnie wyróżniany przez różne gremia. Jest laureatem medalu przyznawanego przez PIU „Zasłużony dla ubezpieczeń”.

Korzystając z tej szczególnej okazji, składamy Szanownemu Jubilatowi serdecznie gratulacje oraz życzenia dalszej owocnej działalności ku chwale polskich ubezpieczeń.

Ad multos annos, Drogi Profesorze!

Ewa Bagińska, Władysław Wojciech Mogiński, Monika Wałachowska

